

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Кинески и енглески језик и књижевности

ДОБРЕ СТРАНЕ:

Постоје документи којима се регулише процедура доношења и измена студијских програма као и којима се дефинише учешће студената и заинтересованих страна. Студенти су, према Закону о високом образовању, делегати у научно наставном већу Факултета и у Сенату Универзитета, те имају могућност директног утицаја и учешћа у предлагању, усвајању студијских програма и доношењу одлука о ревизијама студијских програма. Документи којима се доказује примена процедуре су записници са Већа организационих јединица, где је видљиво да су на седницама присуствовали и студенти чланови Већа и учествовали у предлагању одговарајућих студијских програма Сенату и њиховим измјенама. Студенти су укључени и у рад Управног одбора (чланови 28, 29), Сената Универзитета (члан 35) и у рад Комитета за осигурање квалитета. У формалном смислу, студенти су присутни у систему обезбеђења квалитета учествују у креирању програма и у креирању процеса учења. Консултују се са наставницима и упознати су са правилима студирања и процедуром жалбе.

Наведени су референтни студијски програми из окружења и шире, и објашњене стручне сличности и разлике. Јасно су наведени и струковни стандарди за студијске програме, исходи учења и компетенције свршених студената. Исходи учења углавном су детаљно дефинисани у силабусима, који су објављени на сајту Факултета, а дефинисана је и матрица исхода учења, у документу Програмски исходи учења, која је такође доступна јавности на сајту. Програмски исходи учења подељени су прикладно у макро и микро категорије. Студенти и све заинтересоване стране упознате су са образовним циљевима путем јавно доступних докумената.

Законом о високом образовању и интерним актима Универзитета и факултета јасно је дефинисана процедура стицања и признавања квалификација. Регулисани су поступци и начин анализе уписа студената и праћење напредовања студената. За студијски програм постоји Додатак дипломи, на српском и енглеском језику, који је израђен у складу са препорукама Европске комисије и већа Европе.

Однос између истраживачког рада и учења и подучавања је добар. Наставни процес и научно истраживачки рад узајамно се преплићу и допуњују. Студенти се рецимо упознају са основама и правилима академског писања кроз предмете Савремени кинески језик (1-8) и Савремени енглески језик (1-8), на већини предмета који се тичу културе, историје и философије обавезан део оцјене им је и семинарски рад који мора да одговара правилима научног и академског писања. У оквиру предметне наставе видљиво је да се инсистира на критичком и креативном мишљењу, индивидуалном и тимском раду, те развијању вештина усмених и писмених презентација. Факултет организује значајну регионалну научну конференцију сваке године, а постоји и студентска конференција, која студентима једном годишње нуди могућност излагања и објављивања научних радова. Она представља добру платформу за унапређење ангажованости студената у научноистраживачком раду, те индиректно у унапређеном учењу и подучавању. Факултет је издавач стручних и научних публикација више од 20 година. Објављује научне и стручне монографије, часопис *Радови*, зборник са скупа *Наука и стварност* и електронски зборник са студентске конференције.

Похвални су примери међународне сарадње на овом студијском програму - студенти имају прилику да раде са 3 страна лектора, организују се и охрабрују стипендирани студијски одласци у иностранство, те учешће студената на летњим камповима, организују се такмичења студената и друго. Од 2012. године до данас, послато је 58 студената Факултета на стипендијски боравак у Кину од пола године или годину дана, што је знатно утиче на мотивацију студената у процесу учења. Такође, позитивно је и што

Факултет у сарадњи са Ханбаном, кинеском националном канцеларијом за учење кинеског језика као страног, има склопљен споразум о размени наставног особља, те професори из Кине држе наставу на све четири године студија, и то као главни и одговорни наставници на предметима Савремени кинески језик (1-8), који носе највише ECTS бодова.

У току 2017. године Универзитет је прикупио податке о задовољству послодаваца дипломираним студентима.

На Факултету и Универзитету постоје комуникационе стратегије и политике комуникације са јавношћу. Добро је организован и успостављен систем комуницирања са студентима и особљем. Редовно се и квалитетно израђује водич за будуће студенте. Једном годишње организују се Дани отворених врата на којима су добродошли сви ученици завршних разреда средњих школа који се желе информисати о могућностима за студирање на Филозофском факултету Пале.

СЛАБЕ СТРАНЕ:

Циљеви студијског програма генерално су дефинисани, и то само у самоевалуационим извештајима и стога недовољно транспарентни, а циљеви изучавања предмета уопште не постоје у силабусима.

Исходи учења на неким предметима непрецизно су дефинисани у једној реченици, нпр. за Методику наставе кинеског - *Овладавање методологијама писања различитих типова текстова и завршног рада, и њиховим композиционо-структурним карактеристикама*, или за Историјски преглед савремене кинеске књижевности 2 - *Упознавање студената са прегледом савремене кинеске књижевности*.

Постоји само један стално запослени наставник (доцент) и два сарадника на предметима кинеског језика и књижевности.

У самоевалуационом извештају наводи се да је општи циљ студијског програма I циклуса оспособљавање свршених студената за квалификације које им омогућавају рад у основним и средњим школама, а предмети Методика енглеског језика, Методика енглеске књижевности и Методика наставе кинеског језика присутни су у само једном семестру.

На основу Извештаја не може се закључити да је практичној настави студената дато довољно простора на студију. Приложени су уговори о обављању методичке праксе са само три основне школе (на Палама и у Рогатици), и ниједном средњом, и нема забележене сарадње са другим институцијама. Нису приложене, нити поменуте, ни детаљније информације о броју часова хоспитовања, његовом току, нити повратне информације о школско-факултетској сарадњи из школа. Не говори се о уговорима са привредним субјектима за извођење практичне наставе, нити да се праћење ове врсте наставе систематично дешава, нпр путем портфолија или дневника праксе за сваког студента.

У самоевалуационом извештају не помиње се проблем плагијата наставничких нити студентских научних и стручних радова, те се чини да се овом важном аспект научноистраживачке делатности не посвећује довољна пажња.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

Пожељно би било циљеве студијског програма још прецизније дефинисати и учинити приступачнијим јавности, тако што ће бити видљивији на веб страници факултета а не само у самоевалуационим извештајима или елаборату студијског програма. Циљеве изучавања појединачних предмета требало би унети у силабусе, довести их у везу са образовним циљевима и разликовати их од исхода учења. Другим речима, опште и специфичне компетенције које произилазе из циљева студијског програма учинити препознатљивијим и боље ускладити са свим стратешким документима.

Дефинисати све исходе учења на савремен начин и тако да доприносе препознатљивим компетенцијама на нашем и европском образовном подручју.

Будући да једна половина наставника треба бити у пуном радном односу од укупног броја компетентног академског особља потребног за извођење наставе из ускостручних предмета на студијском програму, потребно је повећати број наставника и сарадника на предметима кинеског језика и књижевности.

Будући да је излазни профил програма „Дипломирани професор кинеског и енглеског језика и књижевности“, и иако се наставничке компетенције стичу и у оквиру других обавезних предмета из групе педагошких предмета, нпр. Психологија, Педагогија и Интерактивне методе у настави, било би корисно укључити у програм још обавезних и/или изборних предмета који се тичу усавршавања наставничких компетенција, посебно кроз праксу.

Повећати број часова практичне наставе студената у складу с могућностима – хоспитовање у школама, вршњачка настава, служење заједници кроз давање часова, превођење у различитим државним и привредним установама или организацију радионица за заинтересоване стране, и слично. Корисно би било редовно документовати и пратити сарадњу између студијског програма и школа односно свих образовних, културних и привредних институција са којима се развија сарадња.

Учинити видљивијом процедуру за развој, ревизију и увођење иновација у наставне планове и програме (не помињати је само у Правилнику већ и у другим документима). Наставити ревидирање наставног плана и програма и спроводити га редовно, транспарентно, и утемељено на индикаторима квалитета, пролазности и студентским анкетама и другим евалуацијама програма.

Интензивније и систематичније радити на спречавању и откривању плагијата радова наставника и завршних радова студената на свим циклусима студија. Пре свега, увести тестирање на плагијат уколико оно већ не постоји, у циљу повећања квалитета научноистраживачких радова.

Наставити обављање периодичних формлних и неформалних провера задовољства студената процесима учења и вредновања знања и учења.

Активније промовисати учешће наставника и студената у НИР и пројекте.